

<http://dx.doi.org/10.16926/j.2016.12.11>

Anna PIKUŁA

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

Kulturowo-socjologiczne aspekty nadawania imion (na przykładzie imion mieszkańców gminy Niegowa w województwie śląskim)

Streszczenie

Artykuł wpisuje się w nurt badań dotyczących zmian w zakresie motywacji imienniczej oraz ich popularności i frekwencji. Celem niniejszego omówienia jest analiza zasobu imienniczego i wskazanie motywacji go modelujących. Materiał onimiczny, będący przedmiotem badań, został wyekscerpowany z ksiąg chrztów zgromadzonych w parafii św. Mikołaja w Niegowie w latach 1915–2011.

Słowa kluczowe: onomastyka, imię, motywacja imiennicza, antroponimia.

Nadanie imienia dziecku to jeden z najważniejszych momentów w życiu rodziny. Dziś wybór imienia najczęściej poprzedza uważne przesłiedzenie ksiąg imion (Grzenia 2006) oraz sprawdzenie, skąd antroponim pochodzi i jakie niesie treści. Równocześnie wielu rodzicom zależy, by było to imię oryginalne. Obserwują więc najbliższe środowisko, zwracając szczególną uwagę, jakich imion jest najwięcej. Są też tacy, którzy sięgają do tradycji rodzinnej lub podążają za aktualną modą. Wszystkie te działania mają zapewnić dziecku imię najbardziej odpowiednie, najbardziej, możliwe do zaakceptowania przez najbliższych krewnych. Można powiedzieć, że zasób imienniczy funkcjonujący w danym czasie podlega interpretacji, jako składnik kultury danego społeczeństwa (Rze-
teleska-Feleszko 2004, 134).

Maria Malec pisze, że imię osobowe jest „najbardziej trwałym i powszechnym elementem systemu nazywania jednostek ludzkich” (Rzetel-

ska-Feleszko 1998, 97). Jest ono obecne we wszystkich kulturach od starożytności po czasy współczesne, co oznacza, że należy do kategorii uniwersalnej. Każdy człowiek tuż po urodzeniu otrzymuje imię, które zostaje wpisane do dokumentów, takich jak akt urodzenia czy metryka. Dziecko otrzymuje je z woli rodziców lub opiekunów prawnych. Trudno wyobrazić sobie dzisiaj funkcjonowanie państwa bez imion. Wszystkie oficjalne dokumenty – dowód osobisty, paszport – oparte są na podstawowych elementach identyfikacyjnych, jakimi są imiona i nazwiska (Bubak 1998, 5).

Prezentowany artykuł wpisuje się w nurt badań dotyczących zmian w zakresie motywacji imion oraz ich popularności i frekwencji. Celem niniejszego omówienia jest analiza zasobu imienniczego konkretnego terenu (gminy Niegowa) w określonym przedziale czasowym (lata 1915–2011) i wskazanie czynników mających wpływ na jego postać.

Materiał onimiczny, który był przedmiotem moich badań, wyekscepowалам z ksiąg chrztów zgromadzonych w parafii św. Mikołaja w Niegowie w latach 1915–2011. Obejmuje on 8932 wpisy, w tym 4608 imion męskich i 4324 imiona żeńskie.

Do roku 1948 badane księgi zawierają opis chrztu dziecka, natomiast w latach późniejszych dane te zapisywane były w formie tabeli. Oto spisywana formuła:

Działo się w Niegowie dnia siódmego kwietnia 1947 roku o godzinie dziesiątej. Stawił się Franciszek Wójcik rolnik z Antolki, lat trzydzieści dwa liczący i w obecności pełnoletnich świadków: Józefa Rasztabigi i Mariana Lamcha obydwóch rolników z Antolki, i okazał Nam dziecę płci męskiej urodzone w Antolce, dnia pierwszego kwietnia roku bieżącego o godzinie dwunastej, z jego małżonki Anieli z Szczepanków, lat dwadzieścia osiem liczącej. Dziecięciu temu na chrzcie świętym, w dniu dzisiejszym przez księdza Franciszka Pustułkę proboszcza miejscowego odprawionym nadane zostały imiona Józef – Franciszek, a rodzicami chrzestnymi jego byli: Józef Rasztabiga i Marianna Gromada. Akt ten stawiającemu i świadkom przeczytany, przez Nas tylko podpisany został.

Analizując imiona mieszkańców gminy Niegowa, na przestrzeni prawie stu lat, mogę stwierdzić, że na wybór imienia (w mniejszym lub większym stopniu) wpływ mają następujące kryteria:

- tradycja rodzinna,
- sąsiedztwo kalendarzowe imienin z dniem narodzin dziecka,
- pozytywne skojarzenia z postaciami literackimi lub popularnymi,
- moda imiennicza,
- oryginalność, niepowtarzalność imienia (Malec 2001, 72–79).

Zestawienia ujęte w tabeli nr 1 pokazują liczbę dzieci, które odziedziczyły imię po swoim rodzicu. Kryterium to ma niewielki wpływ na wybór imienia w badanym okresie. Nieznacznie częściej jest ono brane

pod uwagę przy wyborze imion męskich. Jednak ani w systemie nazewniczym męskim, ani żeńskim zgodność imienia dziecka z imieniem rodzica nie przekracza 7%. Ogólna liczba imion dzieci, które odziedziczyły je po swoim rodzicu, wynosi 189.

Tabela 1. Imiona dziedziczone po rodzicu

Lata	Płeć	Zgodność imienia dziecka z imieniem rodzica	
		Ilość	%
1915–1919	K	9	2,99
	M	1	0,26
1920–1924	K	1	0,25
	M	20	4,26
1925–1929	K	4	1,03
	M	19	4,87
1930–1934	K	6	1,75
	M	7	1,91
1935–1939	K	5	1,45
	M	18	5,28
1940–1944	K	9	2,92
	M	19	6,53
1945–1949	K	8	3,09
	M	14	5,81
1950–1954	K	7	2,67
	M	14	4,81
1955–1959	K	3	1,22
	M	10	3,29
1960–1964	K	0	0,00
	M	7	3,24
1965–1969	K	0	0,00
	M	3	1,70
1970–1974	K	0	0,00
	M	1	0,53
1975–1979	K	0	0,00
	M	0	0,00
1980–1984	K	1	0,55
	M	1	0,56
1985–1989	K	0	0,00
	M	1	0,70
1990–1994	K	0	0,00
	M	0	0,00

Tabela 1. Imiona dziedziczone po rodzicu (cd.)

Lata	Płeć	Zgodność imienia dziecka z imieniem rodzica	
		Ilość	%
1995–1999	K	0	0,00
	M	0	0,00
2000–2004	K	0	0,00
	M	0	0,00
2005–2011	K	0	0,00
	M	1	1,02

W gminie Niegowa więcej dzieci otrzymało imię po swoim rodzicu chrzestnym (Umińska-Tytoń 2000, 183) – liczba tych nadań jest o połowę większa od imion dziedziczonych i wynosi 378 (tabela nr 2). Z opowieści starszych mieszkańców gminy wynika, że rodzice chrzestni są oficjalnymi przedstawicielami Kościoła, w którego życie włączone zostaje dziecko. Uważano tak zwłaszcza w przypadku matki, nie była to „tylko” matka chrzestna, lecz osoba „trzymająca”, „podająca” do chrztu. Z poniższych zestawień wynika, że motyw ten brany był pod uwagę zwłaszcza w latach 1915–1944, a najwięcej dzieci otrzymało imię po swoim rodzicu chrzestnym w latach 1925–1929.

Tabela 2. Imiona dziedziczone po rodzicu chrzestnym

Lata	Płeć	Zgodność imienia dziecka z imieniem rodzica chrzestnego	
		ilość	%
1915–1919	K	22	7,31
	M	0	0,00
1920–1924	K	21	5,25
	M	21	4,48
1925–1929	K	41	10,51
	M	36	9,23
1930–1934	K	10	2,92
	M	24	6,54
1935–1939	K	33	9,54
	M	22	6,45
1940–1944	K	25	8,12
	M	24	8,25
1945–1949	K	13	5,02
	M	12	4,98

Tabela 2. Imiona dziedziczone po rodzicu chrzestnym (cd.)

Lata	Płeć	Zgodność imienia dziecka z imieniem rodzica chrzestnego	
		ilość	%
1950–1954	K	11	4,20
	M	17	5,84
1955–1959	K	7	2,86
	M	12	3,95
1960–1964	K	5	2,55
	M	6	2,78
1965–1969	K	3	1,90
	M	2	1,14
1970–1974	K	2	1,27
	M	2	1,05
1975–1979	K	0	0,00
	M	0	0,00
1980–1984	K	2	1,10
	M	1	0,56
1985–1989	K	2	1,22
	M	2	1,40
1990–1994	K	0	0,00
	M	0	0,00
1995–1999	K	0	0,00
	M	0	0,00
2000–2004	K	0	0,00
	M	0	0,00
2005–2011	K	0	0,00
	M	0	0,00

Imię kalendarzowe, czyli imię, które figuruje w kalendarzu w dniu narodzin dziecka lub dniu sąsiednim (Malec 2001, 72), to kolejny onimiczny wybór niegowian. Imię kalendarzowe, czyli inaczej „przyniesione”, otrzymało 693 dzieci. Ten sposób nazewnictwa popularny był zwłaszcza w latach 1940–1964. Współcześnie motywacja ta nie odgrywa tak dużej roli, jak dawniej.

Wśród imion mieszkańców gminy występują także imiona literackie, takie jak: *Grażyna* (imię stworzone przez Adama Mickiewicza), pochodzące z *Pieśni Ojczaka – Malwina i Oskar*, *Lilla* (spopularyzowane przez Juliusza Słowackiego w *Lili Wenedzie*) oraz znane z powieści Henryka Sienkiewicza imię *Ligia*.

Tabela nr 3 zawiera najpopularniejsze imiona mieszkańców gminy. Prezentowane zestawienie umożliwia porównanie imion modnych w poszczególnych pięcioleciach.

Tabela 3. Popularne imiona żeńskie

Lata	1	2	3	4	5
1915–1919	Marianna	Stanisława	Józefa	Aniela	Anna
1920–1924	Marianna	Stanisława	Józefa	Genowefa	Anna
1925–1929	Marianna	Stanisława	Józefa	Genowefa	Janina
1930–1934	Janina	Genowefa	Helena	Marianna	Stanisława
1935–1939	Marianna	Janina	Helena	Stanisława	Zofia
1940–1944	Janina	Marianna	Zofia	Helena	Genowefa
1945–1949	Marianna	Janina	Anna, Genowefa, Helena, Krystyna	Zofia	Wiesława
1950–1954	Krystyna	Zofia	Maria	Janina, Marianna	Anna, Genowefa
1955–1959	Krystyna	Zofia	Teresa	Grażyna	Danuta
1960–1964	Krystyna	Danuta	Maria	Anna, Grażyna, Zofia	Bożena, Jolanta
1965–1969	Małgorzata	Anna Bożena	Barbara	Elżbieta	Danuta Renata
1970–1974	Anna, Beata, Małgorzata	Iwona	Aneta, Elżbieta, Jolanta	Ilona, Renata	Barbara, Bożena, Halina, Marzena
1975–1979	Agnieszka	Aneta, Ewa, Iwona	Barbara, Katarzyna, Monika, Renata	Edyta	Dorota
1980–1984	Agnieszka	Anna	Justyna	Katarzyna, Monika	Ewa Iwona
1985–1989	Anna	Justyna	Monika	Agnieszka, Ewa, Ewelina, Joanna, Sylwia	Katarzyna Marta
1990–1994	Paulina	Justyna, Monika	Małgorzata, Sylwia	Angelika, Anna	Agnieszka

Tabela 3. Popularne imiona żeńskie (cd.)

Lata	1	2	3	4	5
1995–1999	Klaudia	Patrycja	Dominika Karolina, Kinga, Roksana	Anna, Monika	Agnieszka Daria, Justyna, Kamila, Katarzyna, Magdalena, Sylvia
2000–2004	Wiktoria	Paulina	Karolina, Martyna, Patrycja	Julia, Oliwia	Klaudia
2005–2011	Amelia	Zuzanna	Natalia	Maja, Nikola Wiktoria	Aleksandra, Julia, Martyna

Zestaw pięciu najpopularniejszych imion żeńskich w trzech pierwszych pięcioleciach można uznać za stały. W tym okresie jest to imię *Marianna*, dwa kolejne miejsca należą do imion *Stanisława* i *Józefa*. Imię *Marianna*, które w pierwszych piętnastu latach jest imieniem nadawanym najczęściej, nie znika z list imion, aż do roku 1955. W latach 1925–1954 często wybierano imię *Janina*. Od tego okresu przez trzy kolejne pięciolecia najczęstsze imiona to: *Krystyna*, *Danuta* i *Zofia*. *Marianna* i *Maria* są to imiona, które w społeczności lokalnej badanego terenu uważa się (błędnie!) za antroponimy wariantywne. Imię *Maria* nadawane było znacznie rzadziej, ponieważ wiązało się z tabu sakralnym. Było imieniem Matki Boskiej, więc ze względu na cześć Bożej Rodzicielki zamiennie nadawano imię *Marianna* (Krawczyk-Tyrpa 2004, 84). Popularność imienia *Maria* nie jest zatem tak duża, jak imienia *Marianna*.

W latach kolejnych popularne stają się imiona *Anna*, *Bożena*, *Małgorzata*, znajdujące się na różnych pozycjach listy.

Okres od 1975 roku przynosi duże zmiany w zestawieniu. Pojawia się wiele nowych imion, wśród których jednymi z popularniejszych są *Agnieszka*, *Aneta*. Kolejne okresy charakteryzują się zmiennością imion popularnych, jednak możemy obserwować powtarzanie się antroponimów: *Anna*, *Barbara*, *Renata*.

Lata 1990–2011 to okres zupełnej zmiany upodobań imienniczych. Pojawiają się dotąd nienadawane imiona, jak *Klaudia*, *Patrycja*, *Angelika*. Popularne w tym okresie jest imię *Paulina*.

Mniej zróżnicowany zdaje się system imienniczy męski (tabela nr 4). Na czołowe miejsca wysuwają się przez lata 1915–1959 takie antropo-

nimy, jak: *Józef, Jan, Stanisław, Władysław* oraz *Marian*. *Jan* i *Stanisław* popularne są jeszcze w latach 1960–1964 i zostają wyparte przez całkowicie inny zestaw. Od 1959 roku wiodące miejsca zajmują imiona *Andrzej* i *Krzysztof*, nieobecne w zestawieniach z poprzednich okresów. Od roku 1985 repertuar, właściwie dla każdego badanego okresu, jest już inny. Jedynie w latach 1985–1999 dostrzegamy powtarzalność imienia *Damian*. W ostatnim badanym dziesięcioleciu najczęściej nadawane to: *Mateusz, Kacper* i *Jakub*.

Tabela 4. Popularne imiona męskie

Lata	1	2	3	4	5
1915–1999	Józef	Stanisław	Władysław	Jan	Franciszek, Piotr, Stefan
1920–1924	Józef	Jan	Stanisław	Władysław	Franciszek
1925–1929	Józef	Jan	Stanisław	Władysław	Kazimierz
1930–1934	Józef	Jan	Stanisław	Marian	Kazimierz
1935–1939	Józef	Stanisław	Jan	Marian, Władysław	Kazimierz
1940–1944	Józef	Stanisław	Marian	Jan	Władysław
1945–1949	Józef, Marian	Stanisław	Jan	Henryk	Tadeusz, Zygmunt
1950–1954	Józef	Marian	Stanisław	Jan	Henryk, Tadeusz
1955–1959	Jan	Marian	Zdzisław	Andrzej, Antoni, Henryk, Józef, Stanisław	Bogusław
1960–1964	Andrzej	Krzysztof	Stanisław	Henryk, Marek	Jan
1965–1969	Krzysztof	Andrzej	Mirosław	Dariusz, Marek	Adam
1970–1974	Zbigniew	Janusz	Andrzej, Robert, Tomasz	Dariusz, Krzysztof, Mariusz	Grzegorz
1975–1979	Rafał	Grzegorz	Mariusz, Paweł, Zbigniew	Marcin, Robert	Adam
1980–1984	Marcin, Przemysław	Mariusz	Tomasz	Grzegorz, Krzysztof, Paweł	Andrzej
1985–1989	Łukasz	Damian	Paweł	Adrian	Kamil, Mateusz

Tabela 4. Popularne imiona męskie (cd.)

Lata	1	2	3	4	5
1990–1994	Mateusz	Damian	Kamil, Krystian, Łukasz, Michał, Piotr	Dawid, Tomasz	Mariusz
1995–1999	Dawid	Michał	Piotr	Damian, Kamil, Krystian, Mateusz, Patryk	Marcin, Sebastian, Tomasz
2000–2004	Mateusz	Jakub	Dawid, Dominik	Kacper, Kamil	Bartosz, Eryk, Karol, Piotr, Radosław
2005–2011	Kacper	Jakub	Hubert	Michał, Szymon	Mateusz, Piotr

Dane prezentowane w tabeli nr 5 i nr 6 to zestawienie imion żeńskich i męskich popularnych w latach 2000–2009 w Częstochowie (Biziór 2010) z imionami nadawanymi w omawianej gminie w zbliżonym okresie (2001–2011).

Tabela 5. Zestawienie najpopularniejszych imion żeńskich nadawanych w gminie Niegowa i w Częstochowie

Ranga	Najpopularniejsze imiona nadawane w gminie Niegowa (lata 2000–2011)	Najpopularniejsze imiona nadawane w Częstochowie (lata 2000–2009)
1.	Wiktoria	Julia
2.	Martyna	Wiktoria
3.	Amelia	Natalia
4.	Julia	Oliwia
5.	Natalia	Zuzanna
6.	Patrycja	Maja
7.	Zuzanna	Weronika
8.	Karolina	Aleksandra
9.	Oliwia	Karolina
10.	Paulina	Martyna
11.	Aleksandra	Nikola
12.	Maja	Anna
13.	Kinga	Kinga
14.	Nikola	Klaudia
15.	Weronika	Paulina

Tabela 6. Zestawienie najpopularniejszych imion męskich nadawanych w gminie Niegowa i w Częstochowie

Ranga	Najpopularniejsze imiona nadawane w gminie Niegowa (lata 2001–2010)	Najpopularniejsze imiona nadawane w Częstochowie (lata 2000–2009)
1.	Jakub	Jakub
2.	Kacper	Kacper
3.	Mateusz	Mateusz
4.	Dawid	Dawid
5.	Hubert	Bartosz
6.	Michał	Michał
7.	Piotr	Piotr
8.	Dominik	Filip
9.	Szymon	Patryk
10.	Bartosz	Szymon
11.	Kamil	Kamil
12.	Konrad	Dominik
13.	Patryk	Wiktor
14.	Karol	Oskar
15.	Miłosz	Maciej

W systemie żeńskim repertuar imion jest bardzo podobny, imiona znajdują się jednak na różnych pozycjach. Tylko imię *Kinga* w obu przypadkach występuje na tej samej pozycji. Zauważmy, że w systemie męskim są one niemal identyczne. Ponad połowa imion znajduje się w obu przypadkach na tym samym miejscu. Zestawienie to pokazuje, że moda na pewne imiona jest zjawiskiem powszechnym, a ponadto najpierw dociera do miast, a następnie na wieś.

Obok licznych imion popularnych pokażną grupę stanowią te, które występują w badanym materiale jednokrotnie. Imiona męskie użyte jednorazowo to: *Alan, Albin, Amadeusz, Augustyn, Bernard, Cezary, Cyryl, Emanuel, Ernest, Euzebiusz, Fabian, Florian, Gabriel, Gerard, Gracjan, Justyn, Leonard, Maksym, Maksymilian, Nikolas, Oliwier, Sergiusz, Wincenty*. A imiona żeńskie: *Adrianna, Alberta, Anastazja, Angela, Angelina, Anita, Arleta, Aurelia, Blanka, Daniela, Domicela, Donata, Edmunda, Ela, Estera, Eufrozyna, Eulalia, Felicja, Florentyna, Fryderyka, Hanna, Jola, Klaudyna, Krzysztofa, Ksenia, Leona, Leontyna, Leopolda, Ligia, Lucjana, Ludwika, Magda, Marika, Matylda, Mira, Nina, Rewaldina, Romualda, Sara, Seweryna*. Niemal wszystkie imiona wystąpiły tu w postaci oficjalnej. Tylko trzy

razy odnajdujemy w księgach imiona zdrobniałe: Ela, Jola i Magda, przeniesione z języka potocznego do oficjalnego.

Większość z podanych oryginalnych antroponimów to imiona nie-słowiańskie, a więc zapożyczone w przeszłości z różnych języków, np. *Angelika* z angielskiego lub francuskiego, *Nikolas* z języka angielskiego, *Gracjan* – z łaciny, *Gerard* – z niemieckiego (Grzenia 2008).

Do ciekawych imion niegowian należy imię *Rewaldina*. Do tej pory nie zostało odnotowane w żadnym źródle i nie znamy jego pochodzenia ani etymologii.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że rodzice, wybierając imię, z jednej strony podążają za modą, z drugiej jednak strony chcą, aby ich wybory były niepowtarzalne.

Interesującym zagadnieniem, które znajduje poświadczenie w badanym materiale, jest nadawanie dzieciom nieślubnym specyficznych imion, mających na celu ich piętnowanie. Choć nie odmawiano im prawa do sakramentalnego włączenia do społeczności wiernych, Kościół katolicki dość skrupulatnie notował w księgach pochodzenie z prawego czy też nieprawego łoża (Koziała, Rudnicka-Fira 2010, 144–153). Księża wybierali dla panieńskich dzieci imiona odczuwane jako ośmieszające i brzydkie. O praktykach tego rodzaju napiętnowań dzieci pisze A. Krawczyk-Tyrpa. Imiona, które nadawano tym dzieciom, to: *Kasjan, Matrona, Fjfrona, Pantaleon, Ferdynand, Gwalbert, Bibiana, Kunegunda, Anastazy, Anastazja, Adam, Ewa, Magda* (Krawczyk-Tyrpa 2004, 85).

O tym, że dzieci nieślubne w pewnych okresach były piętnowane, świadczą także zapisy w księgach badanej gminy. Do roku 1930 odnotowywano, że dziecko pochodzi z nieprawego łoża: „dziecińce urodzone z panny niezamężnej...”. W okresie I wojny światowej zdarzyły się i takie uwagi: „dziecińce narodzone niewiomego ojca, gdyż małżonek wyżej wymienionej od roku 1914 w niewoli pruskiej się znajduje” (cytat z ksiąg parafialnych).

W badanym materiale odnotowałam 56 takich zapisów, a dzieciom tym nadano następujące imiona: *Adam, Alfreda, Aniela, Anna, Bartłomiej, Bolesław, Bonawentura, Brygida, Ewa, Franciszek, Genowefa, Izydor, Jan, Janina, Józef, Józefa, Katarzyna, Kazimierz, Kunegunda, Magdalena, Marian, Marianna, Mieczysław, Natalia, Otolia, Piotr, Regina, Sabina, Stanisław, Stanisława, Stefan, Teofila, Urszula, Wanda, Wincenty, Wojciech, Zofia*.

Do osobnej grupy imion, które badałam, należą antroponimy nadawane dzieciom „ochrzczonym z wody”. Szafarzem chrztu jest kapłan, jednak w razie konieczności chrztu może udzielić każda osoba, tą koniecznością udzielenia chrztu przez świeckich jest np. niebezpieczeństwo śmierci. Liczba dzieci „ochrzczonych z wody” wynosi 31. Najczęściej

nadawane im imiona to *Adam* i *Ewa*. Imiona te wybierane były zapewne w nawiązaniu do przedstawionego w *Księdze Rodzaju* wydarzenia zgłędzenia grzechu pierworodnego.

Przedstawione powyżej imiona pochodzące z ksiąg metrykalnych gminy Niegowa tworzą bogaty zbiór imiennictwa charakterystycznego dla badanego okresu. Dają one ciekawy obraz wyborów imienniczych na tym terenie. Analiza materiału wykazuje, iż dobór imion nie był przypadkowy. Przy ich nadawaniu kierowano się zarówno względami religijnymi, jak i świeckimi. Przeprowadzone badania ujawniają nowe tendencje w wyborze imion. Popularna wcześniej motywacja religijna (opieka świętego, imię świętego patrona „przyniesione” przez kalendarz) i tradycyjna motywacja rodzinna (imiona dziedziczone po krewnych) ustępują miejsca względem estetycznym. Dla rodziców bardzo ważne jest ładne brzmienie imienia, oryginalność oraz moda.

Bibliografia

- Bizior R., 2010. *O imionach nadawanych w Częstochowie w latach 2000–2009*. „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Językoznawstwo”, Częstochowa, s. 22–36.
- Bubak J., 1998, *Księga naszych imion*, Wrocław.
- Grzenia J., 2006, *Słownik imion*, Warszawa.
- Koziara S., Rudnicka-Fira E., 2010, *Imiona chrzestne dzieci nieślubnych w perspektywie historyczno-kulturowej (na materiale z terenu Małopolski)*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica V”, s. 144–153.
- Krawczyk-Tyrpa, A., 2004, *Imiona zakazane i unikane*, [w:] M. Pająkowska-Kesik. M. Czachorowska (red.). *Nazwy mówia*. Bydgoszcz, s. 80–94.
- Malec M., 2001, *Imię w polskiej antroponimii i kulturze*, Kraków.
- Rzetelska-Feleszko E., 2004, *Kontynuacja i innowacyjność w nazewnictwie doby współczesnej*, [w:] R. Mrózek (red.), *Nazwy własne w języku kulturze i komunikacji społecznej*, Katowice, s. 131–139.
- Rzetelska-Feleszko E. (red.), 1998, *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, Warszawa – Kraków.

Cultural and sociological aspects of naming (For example, names of residents Niegowa in the Silesian province)

Summary

The article is a part of the current research on changes in naming motivation and its popularity and frequency. The purpose of this discussion is to analyse the naming resource and to point at the motivation that shapes it. The onomastic material, which is the subject of this study was taken from the books of baptisms gathered in the Parish of St. Nicholas in Niegowa in the years 1915–2011.

Keywords: onomastics, name, naming motivation, anthroponomy.